

شماره: ۲۱۹۳-۵۴

تاریخ: ۲۱/۶/۹۱

فرم ارزیابی دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

۱۳۹-۲ الف

کد پایان نام:

مدیر محترم گروه

با سلام بدینوسیله به اطلاع می رساند که جلسه امتحان نهایی شامل دفاع از پایان نامه خاتم آقای کامل محمد زاهدی دانشجوی کارشناسی ارشد رشته تربیت معلم به شماره دانشجویی ۸۹۱۴۵۱۱ تحت عنوان:

کراس ادراک فاصله دزد شکاران و غیر دزد شکاران

با حضور اعضا کمیته پایان نامه در ساعت ۱۳ مورخه ۲۸/۶/۹۱ در محل دانشکده تربیت معلم تشکیل و بر اساس محتوی و چگونگی ارائه پایان نامه و با احتساب مقالات مستخرجه از آن تحت عناوین:

محل ارائه

عناوین مقالات

۱-
۲-

با نمره ۱۸ و با درجه: عالی

- عالی (۱۸-۲۰) بسیار خوب (۱۶-۱۸) خوب (۱۴-۱۶) قابل قبول (۱۲-۱۴) غیر قابل قبول (کمتر از ۱۲)

مورد تصویب اعضا کمیته قرار گرفت. خواهشمند است دستور فرمایند مراتب جهت اطلاع و اقدام به مدیر کل تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام گردد.

محل امضاء اعضا کمیته پایان نامه

استاد راهنما و رئیس هیئت داوران

۱- دکتر دکتر حسن محمدزاده

استاد راهنما دوم

۲- دکتر دکتر سید علی حسینی

داور خارجی

۳- دکتر دکتر سید محمد کاشانی

داور داخلی

۴- دکتر دکتر غلامحسین حسینی

نماینده تحصیلات تکمیلی

۵- دکتر دکتر اصغر توفیقی

نام و امضاء استاد راهنمای پایان نامه

تاریخ: ۲۱/۶/۹۱

بِسْمِ تَعَالَى

دانشگاه ارومیه

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی
(گروه رفتار حرکتی)

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته تربیت بدنی

عنوان:

بررسی ادراک فاصله ورزشکاران و غیرورزشکاران

تنظیم و نگارش:

کامل عبدالله زاده

اساتید راهنما:

دکتر حسن محمدزاده دکتر میر حسن سیدعامری

اساتید داور:

دکتر فاطمه سادات حسینی دکتر سید محمد کاشف

شهریور ۹۱

حق چاپ برای دانشگاه ارومیه محفوظ است

تقدیم به:

زحمت‌های بی‌دریغ و همیشگی پدر و مادر عزیزم

پشتکرمی‌های دلسوزانه برادرها و خواهر مهربانم

و همه‌ی کسانی که دوستان دارم

تقدیر:

لازم می دانم که از زحمات کراتقدر اساتید بزرگوار: جناب آقایان دکتر حسن محمدزاده و دکتر میر حسن سید عامری که راهنمایی این پیمان نامه را تقبل کردند، بی نهایت تشکر و قدردانی کنم.

همچنین از اساتید محترم سرکار خانم دکتر فاطمه سادات حسینی و آقای دکتر سید محمد کاشف که داور این پیمان نامه را تقبل شدند نیز بسیار سپاسگزارم.

از زحمات و همکاری های تمامی دوستان عزیزم؛ آقایان جلال دهبقانی زاده، ایوب قادری آذر، یوسف عبداله زاده، فریدبرزققی، جمال قادرزاده، فلاح رحمانی، سجاد علی اکبر لوبو و برادر عزیزم کیوان عبداله زاده و همکلاسی های کراتقدرم: هاشم، شبنم، شیروان، بهمن و هتاو که در مسیر این پژوهش کمک حال من بودند نهایت تشکر و قدردانی را دارم.

کامل عبداله زاده شهریور ۹۱

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات تحقیق

۲	۱-۱) مقدمه
۴	۱-۲) بیان مسئله
۵	۱-۳) ضرورت و اهمیت تحقیق
۷	۱-۳) اهداف تحقیق
۷	۱-۳-۱) هدف کلی
۷	۱-۳-۲) اهداف جزئی
۷	۱-۴) فرضیه‌های تحقیق
۸	۱-۵) پیش‌فرض‌های تحقیق
۸	۱-۶) تعریف واژه‌ها و اصطلاحات
۸	۱-۶-۱) تعاریف مفهومی تحقیق
۹	۱-۶-۲) تعاریف عملیاتی تحقیق

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

۱۱	۲-۱) مقدمه
۱۱	۲-۲) مبانی نظری
۱۱	۲-۲-۱) حرکت
۱۲	۲-۲-۲) حس
۱۲	۲-۲-۲) ادراک
۱۴	۲-۲-۳) سلسله مراتب بخش‌های ادراکی
۱۴	۲-۲-۳-۱) کشف

- ۱۴-۲-۳-۲) تمایز ۱۴
- ۱۴-۲-۳-۳) تشخیص ۱۴
- ۱۵-۲-۳-۴) همانندسازی ۱۵
- ۱۵-۲-۳) فرایند حسی - ادراکی و رفتار حرکتی ۱۵
- ۱۶-۲-۴) تغییر در رشد حسی - ادراکی ۱۶
- ۱۶-۲-۵) پیشرفت کنش بین حسی یا ارتباط بین حسی ۱۶
- ۱۶-۲-۵-۱) تمیز درون حسی ۱۶
- ۱۷-۲-۶) توانایی های ادراکی - حرکتی ۱۷
- ۱۷-۲-۷) رشد ادراکی - حرکتی ۱۷
- ۱۸-۲-۸) فرایند ادراکی - حرکتی ۱۸
- ۱۹-۲-۹) آیا همه حرکت، ادراکی - حرکتی است؟ ۱۹
- ۲۰-۲-۱۰) ادراک بصری ۲۰
- ۲۰-۲-۱۰-۱) ادراک پایداری اندازه ۲۰
- ۲۰-۲-۱۰-۲) ادراک شکل و زمینه ۲۰
- ۲۰-۲-۱۰-۳) ادراک تمامیت اشیاء در مقابل اجزای آنها ۲۰
- ۲۱-۲-۱۰-۴) ادراک عمق ۲۱
- ۲۱-۲-۱۰-۵) جهت یابی فضایی ۲۱
- ۲۱-۲-۱۰-۶) ادراک روابط فضایی ۲۱
- ۲۲-۲-۱۰-۷) احساس حرکت ۲۲
- ۲۲-۲-۱۰-۸) ادراک حرکت ۲۲
- ۲۳-۲-۱۱) ادراک حس حرکتی ۲۳
- ۲۳-۲-۱۲) موضع یابی لمسی ۲۳
- ۲۳-۲-۱۲-۱) نقاط چندگانه لمسی ۲۳
- ۲۳-۲-۱۳) آگاهی جسمی (ادراک بدن) ۲۳
- ۲۴-۲-۱۴) ادراک جهت ۲۴
- ۲۴-۲-۱۵) یکپارچگی بین حواس ۲۴

۲۴.....	۲- ۱۵- ۱) سطوح یکپارچگی.....
۲۵.....	۲- ۱۶) طبقه‌بندی توانائی‌های ادراکی - حرکتی.....
۲۵.....	۲- ۱۶- ۱) توانایی عمومی.....
۲۷.....	۲- ۱۶- ۲) گروه‌های توانائی ادوین فلیشمن.....
۳۰.....	۲- ۱۷) آگاهی فضایی.....
۳۰.....	۲- ۱۸) آگاهی زمانی.....
۳۱.....	۲- ۱۹) آگاهی بدنی و جهت‌یابی.....
۳۱.....	۲- ۲۰) دیدگاه‌های مختلف به تمرینات ادراکی - حرکتی.....
۳۲.....	۲- ۲۱) نظریه‌های ادراکی - حرکتی.....
۳۳.....	۲- ۲۱- ۱) نظریه ادراکی - حرکتی کپارت.....
۳۳.....	۲- ۲۱- ۲) دلاکاتو و تسط نیمکره‌ای.....
۳۴.....	۲- ۲۲) ادراک فاصله.....
۳۴.....	۲- ۲۲- ۱) عوامل مؤثر در ادراک فاصله.....
۳۴.....	۲- ۲۲- ۱- ۱) عوامل یک چشمی غیرمتحرک.....
۳۴.....	۲- ۲۲- ۱- ۲) عوامل یک چشمی متحرک.....
۳۴.....	۲- ۲۲- ۱- ۳) عوامل دو چشمی.....
۳۴.....	۲- ۲۲- ۱- ۱) عوامل یک چشمی غیرمتحرک.....
۳۶.....	۲- ۲۳) تحقیقات انجام شده در زمینه تحقیق.....
۳۶.....	۲- ۲۳- ۱) تحقیقات داخلی.....
۳۶.....	۲- ۲۳- ۲) تحقیقات خارجی.....
۴۲.....	۲- ۲۴) خلاصه فصل.....

فصل سوم: روش‌شناسی تحقیق

۴۵.....	۳- ۱) مقدمه.....
۴۵.....	۳- ۲) روش اجرای تحقیق.....

۴۶	جامعه آماری (۳-۳)
۴۶	نمونه آماری (۴-۳)
۴۷	ابزار اندازه‌گیری (۵-۳)
۴۸	محیط آزمایش (۶-۳)
۴۸	روش جمع‌آوری اطلاعات (۷-۳)
۴۹	امتیازگذاری (۸-۳)
۵۰	متغیرهای تحقیق (۹-۳)
۵۰	متغیرهای مستقل (۱-۹-۳)
۵۰	متغیر وابسته (۲-۹-۳)
۵۰	روش آماری جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها (۱۰-۳)

فصل چهارم: یافته‌های تحقیق

۵۲	مقدمه (۱-۴)
۵۲	اطلاعات توصیفی آزمودنی‌ها (۲-۴)
۵۳	نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنوف (۳-۴)
۵۵	آزمون فرضیه‌های تحقیق (۴-۴)
۵۵	فرضیه اول (۱-۴-۴)
۵۷	فرضیه دوم (۲-۴-۴)
۵۹	فرضیه سوم (۳-۴-۴)
۶۲	فرضیه چهارم (۴-۴-۴)
۶۴	فرضیه پنجم (۵-۴-۴)
۶۶	فرضیه ششم (۶-۴-۴)
۶۷	خلاصه فصل (۵-۴)

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

۶۹	۱-۵ مقدمه
۶۹	۲-۵ خلاصه تحقیق
۷۰	۳-۵ بحث و نتیجه‌گیری
۷۰	۱-۳-۵ بررسی و تحلیل فرضیه‌های اول و دوم تحقیق
۷۱	۲-۳-۵ بررسی و تحلیل فرضیه سوم تحقیق
۷۲	۳-۳-۵ بررسی و تحلیل فرضیه‌های چهارم و پنجم تحقیق
۷۳	۴-۳-۵ بررسی و تحلیل فرضیه ششم تحقیق
۷۴	۴-۵ نتیجه‌گیری کلی
۷۴	۵-۵ محدودیت‌های قابل کنترل تحقیق
۷۴	۶-۵ محدودیت‌های غیرقابل کنترل
۷۵	۷-۵ پیشنهادهاى تحقیق
۷۵	۱-۷-۵ پیشنهادهاى کاربردى
۷۵	۲-۷-۵ پیشنهادهاى براى تحقیقات بعدى
۷۶	منابع
۸۳	پیوست‌ها

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱ مقدمه

امروزه واژه رشد، به عنوان رشد در طول عمر در نظر گرفته می‌شود. رشد ادراکی و حرکتی^۱ از جمله فاکتورهای مهم و اساسی در بررسی‌های رشدی انسان به شمار می‌رود. واژه ادراکی - حرکتی، حرکاتی را تشریح می‌کند که نیاز به ادراک،^۲ تشخیص و تصمیم‌گیری داشته باشد. تغییرات سنی در زمینه بینایی، حس حرکتی و شنوایی در طول عمر اهمیت دارد. ادراک بصری^۳ و فعالیت‌های بصری حرکتی افراد موجب می‌شود تا شکل بصری را با حرکت جفت و جور کنند، اشیایی را که می‌توانند ببینند دستکاری کنند و بطور مناسب برای رسیدن به یک مسافت یا فضای معین حرکت کنند. آگاهی فضایی^۴ مفهومی وابسته به حرکت است که غالباً در برنامه‌های ادراکی حرکتی مورد تأکید قرار می‌گیرد. همانطور که از نام آن پیداست آگاهی فضایی، درک فضاهای بیرونی پیرامون فرد و توانایی وی برای کارکرد حرکتی در فضای پیرامون است (۱۲).

مفهوم ادراک دارای ابعاد و معانی وسیعی است. ادراک در روان‌شناسی امروز به معنای فرایند ذهنی یا روانی است که گزینش و سازمان‌دهی اطلاعات حسی و نهایتاً معنی‌بخشی به آن‌ها را به گونه‌ای فعال به عهده دارد. به عبارت دیگر، پدیده ادراک فرایندی ذهنی است که در طی آن تجارب حسی، معنی‌دار می‌شود و از این طریق انسان روابط امور و معانی اشیاء را درمی‌یابد. این عمل به اندازه‌ای سریع در ذهن آدمی صورت می‌گیرد که همزمان با احساس به نظر می‌رسد. در این عمل، تجارب حسی، مفاهیم و تصورات ناشی از آن، انگیزه فرد و موقعیتی که در آن ادراک صورت می‌گیرد دخالت می‌کنند. (۴). از زاویه زیست‌شناختی، ادراک را می‌توان به عنوان آن دسته از تجارب ذهنی از اشیا یا حوادثی در نظر گرفت که معمولاً ناشی از تحریک گیرنده‌های حسی بدن است. این تحریک‌ها (به وسیله یکسری مکانیزم‌های خاص گیرنده‌ها) به صورت فعالیت نورونی تبدیل شده یا رمزگذاری می‌شوند و سپس به نواحی مرکزی‌تر از نظام عصبی فرستاده می‌شوند تا در آن‌جا پردازش‌های نورونی بیشتری روی آن‌ها انجام گیرد. این مرحله آخرین مرحله از پردازش

^۱. Perceptual – Motor Development

^۲. Perception

^۳. Visual Perception

^۴. Spatial Awareness

نورونی در مغز است که پایه‌گذار یا باعث تجارب ادراکی ماست. به دلیل ارتباط تنگاتنگ ادراک با نظام عصبی، گاهی اوقات ممکن است یکسری تجارب ادراک مانند، بدون وجود تحریک خارجی رخ دهند، همانند چیزی که در خواب دیدن اتفاق می‌افتد (۵۷).

ادراک‌ها شامل تلفیق وقایع حسی در محیط پیرامون موجود زنده هستند، بویژه به عنوان تابعی از انتظاراتی که از تجربیات گذشته به دست می‌آیند و به عنوان پایه یا سند برای فعالیت‌های آینده به کار می‌روند. ادراکی - حرکتی فرایندی به مراتب فعال است که به وسیله آن، اطلاعات ورودی از طریق حواس با کل اطلاعات ذخیره شده قبلی، مقایسه می‌شود. ادراکی - حرکتی یکی از رایج‌ترین واژه‌های مورد استفاده در رشد حرکتی و در کل، در آموزش و پرورش است. تقریباً در تمام متون مربوط به رشد حرکتی و تربیت‌بدنی، اطلاعات گسترده‌ای پیرامون این مفهوم وجود دارد. تعداد زیادی از مباحث مربوط به ادراکی - حرکتی شامل اظهار نظر در مورد فعالیت‌های حرکتی می‌شود که دارای ویژگی ادراکی - حرکتی هستند. برطبق "خلاصه نیروی تکلیف حرکتی"^۱ برگرفته از نظرسنجی ادراکی - حرکتی (هاسلینگر، ۱۹۷۱)، فهرست بزرگی از حرکات مختلف مورد نظر کارشناسان، که آنها را فعالیت‌های ادراکی - حرکتی قلمداد کرده‌اند، همه را بر آن وامیدارد که معتقد شوند تمام حرکات انسان ادراکی - حرکتی هستند. این نظر توسط کسانی تأیید می‌شود که معتقد هستند همه حرکات ارادی، ادراکی - حرکتی هستند، و همچنین تمام برنامه‌های تربیت‌بدنی، برنامه‌های ادراکی - حرکتی می‌باشند. ادراکی - حرکتی، همچنین به کرات به عنوان فعالیت‌هایی که بین حرکت انسان و ادراک او ارتباط برقرار می‌کنند، شرح داده شده است (۱۸).

انسان برای ادراک فاصله میان خود و اشیاء و اشخاص دیگر از نشانه‌های متعدد و گوناگونی استفاده می‌کند. برای اشیاء نزدیک از برخی نشانه‌ها و برای اشیاء دور از نشانه‌های دیگری کمک می‌گیرد. به علاوه در موقعیت‌های متفاوت در تصمیم‌گیری ادراکی در انتخاب نشانه‌های متناسب با اطلاعات متعدد و گاه متناقض، دچار ادراک صحیح و خطا می‌گردد. قابل توجه است که آزمودنی در چنین موقعیت‌های ادراکی، معمولاً، متوجه تناقضات و اطلاعات مبهم نمی‌شود، و کنش مکانیزم‌های ادراکی او موجب اتخاذ تصمیمی صحیح یا غلط می‌شود (۴).

بنابر مطالب گفته شده انجام فعالیت‌های حرکتی و تجربه‌های ورزشی می‌تواند بر روی ادراک فاصله تأثیر داشته باشد، هدف از این تحقیق مقایسه ادراک فاصله ورزشکاران و غیرورزشکاران است.

^۱. Summary Of Task Motor Force

۱-۲) بیان مسئله

تقریباً می‌توان گفت هر عمل حرکتی به‌نوعی یک مهارت ادراکی - حرکتی است (۲۳). حرکات افراد به محیط، وضعیت و موقعیتی بستگی دارد که در آن قرار دارد؛ برای مثال، بازیکن داخل زمین در بازی سافتبال سعی می‌کند محل پرتاپ توپ و کسی که توپ را می‌زند زیر نظر داشته باشد. همچنین صدای حرکت توپ روی زمین و دویدن بازیکن مخالف به طرف پایگاه اول (محل پرتاپ اولیه) را می‌شنود و حتی می‌تواند وضعیت بدن و دست‌های خود را احساس کند. بازیکن این اطلاعات حسی را با حافظه خود در زمینه تجارب قبلی ترکیب کرده، در نتیجه دنیای اطراف خود را درک می‌کند. سپس براساس ادراکات مربوط به محیط تصمیم می‌گیرد در چه موقع و در کجا توپ را بگیرد یا به کجا حرکت کند و خود را در چه وضعیتی قرار دهد (۳۳). فرد ادراکات مربوط به محیط و حرکات خود را به ادراکات ذخیره شده قبلی اضافه کرده، از آنها برای اجراهای آینده کمک می‌گیرد. بدیهی است ادراک اجرای یک مهارت مشخص چه عمدتاً متکی به اطلاعات بصری باشد (مانند بازیکن سافتبال)، چه وابسته به اطلاعات حس حرکتی (همانند شیرچه زننده)، برای اجرای ماهرانه بسیار مهم است. برخلاف احساس، که کاملاً تابعی از یک محرک است، ادراک به عوامل بسیار زیادی وابسته است. عوامل زیادی همچون سن، جنسیت^۱، هیجان‌ها^۲، یادگیری‌های قبلی، انتظارات، حالات انگیزشی^۳، حالات مختلف عاطفی، اتخاذ تصمیم و اراده فرد و ... بر ادراک تأثیر می‌گذارند (۵۸). بنابراین ادراک را نمی‌توان فقط به عنوان پاسخی کاملاً مشخص، منتج از محرکی خاص در نظر گرفت، زیرا فرد ادراک‌کننده، تنها استنتاج ذهنی نمی‌کند و با توجهی خاص و فعالیتی کلی تصمیم می‌گیرد. در این تصمیم‌گیری، فرایندهای شناختی از قبیل حافظه و تفکر نیز نقش تعیین‌کننده‌ای دارند (۱). از انواع پدیده‌های ادراکی می‌توان به ادراک فضا^۴، فاصله و عمق^۵، ادراک حرکت^۶، ادراک زمان^۷ و ... اشاره کرد (اما یکی از بحث‌های مهمی که در حوزه ادراک مطرح است این است که، آیا ادراک ویژگی‌ها مثل فاصله و عمق یا رسیدن به ادراک واقعی، به صورت درون‌زاد^۸ تعیین شده است یا بر پایه تجارب قبلی قرار دارد (۲۴). فرض اول یعنی این که ادراک، ناشی از تطابق تکاملی^۹ است و از این‌رو از زمان تولد یا از زمانی که رسش نورونی لازم اتفاق افتاده است وجود دارد. اما فرض دوم یعنی این که، ادراک هر چیزی نتیجه پایانی قرار گرفتن در معرض الگوها یا شرایط مرتبط خاصی است، یعنی نوعی فرایند یادگیری (۳۱). علیرغم ده‌ها سال بحث در

^۱. Gender

^۲. Emotions

^۳. Motivational States

^۴. Space Perception

^۵. Depth And Distance

^۶. Motor Perception

^۷. Time Perception

^۸. Innate

^۹. Evolutionary Adaptation

مورد این مساله و تلاش‌های پژوهشی قابل ملاحظه، هنوز هم هیچ جواب قطعی برای آن وجود ندارد. امروزه واضح به نظر می‌رسد که بعضی از انواع ادراک‌ها درون‌زاد هستند، اما از طرف دیگر هم به همان اندازه واضح است که تجربه قبلی نیز عامل تعیین کننده‌ای است. سوالی که بطور معمول مطرح می‌شود این است که با توجه به تصویر دوبعدی از فاصله شیء که روی شبکیه می‌افتد، فرد فاصله بین خود و شیء را چگونه درک می‌کند. با این وضعیت، به نظر می‌رسد که سیستم ادراکی با مشکلی سخت مواجه باشد. یکی از مسایل مهم ادراک که پس از صد سال پژوهش و صرف نیروی بسیار هنوز به طور کامل حل نشده است، خطای ادراکی^۱ است. البته باید توجه داشت که ممکن است در اثر بعضی از عوامل بیرونی یا درونی دچار توهم و خیال شویم که اشیاء در این حالت‌ها هم غیرواقعی به نظر می‌رسند، ولی این توهمات جدا از خطای ادراکی هستند (۳۷). خطای ادراکی، یک رفتار حسی یا ادراکی نادرست است، یعنی آنچه را که می‌بینیم یا می‌شنویم با موقعیت واقعی معین و مشخص مطابقت نمی‌کند. به عبارت دیگر وقتی که ادراک ما از اشیا و امور به طور کلی با واقع منطبق نباشد، دچار خطای ادراکی شده‌ایم (۲۴). لذا باید راه حل هایی به منظور رفع این مشکل ارائه کرد، بنابراین محقق در این تحقیق بدنبال بررسی تأثیر فعالیت‌های حرکتی بر ادراک فاصله می‌باشد.

۱-۳) ضرورت و اهمیت تحقیق

توانایی ادراک دقیق فاصله در زمینه‌های حرکت، پرتاپ یا دریافت کردن ضروری است (۲۵). درک ما از جهان به توانایی ما در عمل با آن بستگی دارد (۶۳). آگاهی از اینکه ما کجا هستیم، کجا بودیم و کجا خواهیم رفت، برای جستجو در جهان اطراف ما اساسی هستند (۵۹). اظهار شده است که دو نوع پردازش کلیدی وجود دارد که بوسیله آن انسان‌ها حس خود را در مورد موقعیت و جهت خود در موقعیت، همگام-سازی می‌کنند (۴۱). نخست استفاده از یک سیستم مبتنی بر جهت‌یابی است که بوسیله آن جهت و حرکت نسبت به ویژگی‌های مسیر بینایی داخل محیط محاسبه می‌شود. حالت دوم استفاده از پردازش غیربینایی است که شناسایی مسیر^۲ نامیده می‌شود، جایی که محاسبات براساس نشانه‌های درونی از منابع وستیبولار و تحریکات درونی بدن صورت می‌گیرد (۵۹). ادراک در درجه اول تابع اطلاعات بینایی است که محیط را مشخص می‌کند. تحقیقات اخیر نشان داده‌است که نحوه تأثیر این اطلاعات در ادراک فرد به توانایی او در انجام عمل مورد نظر بستگی دارد (۴۰). شواهد نشان می‌دهد که شیب، فاصله و اندازه ادراک شده بوسیله لیست اعمال، توانایی اجرا و وضعیت فیزیولوژیکی افراد تحت تأثیر قرار می‌گیرد. علاوه بر این، نحوه اجرای تکلیف توسط افراد، ادراک آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. برای مثال بازیکن ماهر سافتبال نسبت به بازیکن

^۱. Illusion

^۲. Path Integration

مبتدی، هنگام زدن توپ، آنرا بزرگتر درک می‌کند. انرژی مورد نیاز برای اجرای عمل نیز، بر روی ادراک تأثیر می‌گذارد. هنگام ادراک فاصله یا ادراک شیب، ادراک بوسیله پیش‌بینی تلاش‌های مورد نیاز برای راه رفتن یا پرتاب کردن در سطح مورد نظر تحت تأثیر قرار می‌گیرد. همچنان که اگر تلاش مورد نیاز برای رسیدن به هدف بیشتر شود، فاصله مورد نظر نیز بیشتر درک می‌شود. شناسایی مسیر یکی از فاکتورهای مهم در ورزش‌های مختلف به حساب می‌آید. شناسایی مسیر شامل دو پارامتر اصلی می‌باشد، ادراک فاصله و جهت حرکت. فاصله مطلق^۱ یا اظهار فرد از فاصله به مسافت بین مشاهده کننده و هدف گفته می‌شود. فاصله ادراک شده به روشهای مختلفی اندازه‌گیری شده است، شامل، گزارش شفاهی^۲، پرتاب دات، پرتاب توپ (۶۵). یک روش معمولی ویژه برای سنجش فاصله ادراک شده یا موقعیت ادراک شده، راه رفتن با چشم بسته است، که در آن شخص هدف را به مدت چند ثانیه نگاه می‌کند، سپس چشمانش را می‌پوشاند و بدون بینایی به سمت هدف به خاطر سپرده شده راه می‌رود. به دلیل اینکه ادراک فاصله نقش مهمی را در بسیاری از ورزش‌ها از جمله بسکتبال (پرتاب توپ به طرف حلقه)، شنا (برگشت هنگام رسیدن به دیوار)، و... دارد، می‌توان تمرینات این ورزش‌ها را در محیط‌هایی که تأثیر مفیدی را در ادراک فاصله دارند، انجام داد. در فعالیت‌های ورزشی درک دقیق فاصله تا هدف اهمیت فراوانی دارد. اگر ورزشکاران در تخمین فاصله خود تا هدف دچار خطا شوند، موفقیت آنها بسیار کم می‌شود. درباره‌ی تأثیر محیط فیزیکی بر ادراک بصری راه رفتن که یکی از مولفه‌های ادراکی مهم در ورزشکاران می‌باشد، تحقیقات کمی صورت گرفته است. این مطالعه بین-گروهی می‌تواند اطلاعات مفیدی را در این زمینه فراهم نماید. در طول دهه‌ی گذشته، تکلیف راه رفتن به طور فزاینده‌ای به عنوان وسیله‌ای برای اندازه‌گیری ادراک مکان شیء مورد استفاده قرار می‌گیرد (۱۹). و در نهایت مهمترین نکته‌ای که می‌توان به عنوان اهمیت طرح عنوان کرد، تعیین تفاوت ادراک فاصله ورزشکاران و غیرورزشکاران و بررسی تأثیر تمرین در محیط‌های مختلف بر روی این توانایی است.

^۱. Absolute Distance

^۲. Verbal Report

۱-۳) اهداف تحقیق**۱-۳-۱) هدف کلی**

بررسی ادراک فاصله ورزشکاران و غیرورزشکاران

۱-۳-۲) اهداف جزئی

۱-۳-۲-۱) بررسی تفاوت ادراک فاصله ورزشکاران و غیرورزشکاران

۱-۳-۲-۲) بررسی تأثیر محیط داخلی در ادراک فاصله راه رفتن

۱-۳-۲-۳) بررسی تأثیر محیط بیرونی در ادراک فاصله راه رفتن

۱-۳-۲-۴) بررسی تأثیر متفاوت محیط داخلی و بیرونی بر ادراک فاصله راه رفتن

۱-۳-۲-۵) بررسی تأثیرات مختلف رشته های بیرون سالن و داخل سالن بر روی ادراک فاصله

۱-۳-۲-۶) بررسی تاثیر نشانه های درونی تکلیف بر روی ادراک فاصله راه رفتن

۱-۴) فرضیه های تحقیق

۱-۴-۱) بین ادراک فاصله ورزشکاران داخل سالنی و خارج سالنی در محیط داخلی تفاوت وجود دارد.

۱-۴-۲) بین ادراک فاصله ورزشکاران داخل سالنی و خارج سالنی در محیط خارجی تفاوت وجود دارد.

۱-۴-۳) اثر محیط داخلی و بیرونی بر ادراک فاصله تفاوت دارند.

۱-۴-۴) بین ادراک فاصله ورزشکاران و غیرورزشکاران در محیط داخلی تفاوت دارد.

۱-۴-۵) بین ادراک فاصله ورزشکاران و غیرورزشکاران در محیط خارجی تفاوت دارد.

۱-۴-۶) بین ورزشکاران و غیرورزشکاران در استفاده از نشانه های درونی تکلیف تفاوت وجود دارد.

۱-۵) پیش فرض های تحقیق

۱. همه آزمودنی‌ها از نظر جسمانی سالم هستند.
۲. قدرت بینایی همه آزمودنی‌ها تقریباً یکسان است.
۳. آزمودنی‌ها قبلاً هیچگونه شناختی در مورد آزمایش ندارند.
۴. شرایط انجام آزمایش برای ورزشکاران محیط داخلی، ورزشکاران محیط خارجی و غیرورزشکاران یکسان است.
۵. آزمودنی‌ها از انگیزه کافی برای اجرای تکلیف برخوردار می‌باشند.
۶. توزیع آزمودنی‌ها از نظر کلیه خصوصیات جسمانی و روانی به شکل طبیعی صورت گرفته است.

۱-۶) تعریف واژه ها و اصطلاحات

۱-۶-۱) تعاریف مفهومی تحقیق

۱-۶-۱-۱) ادراک: رفتار ادراکی یا پاسخی است که همواره به دنبال اثر محرک داخلی یا خارجی از موجود زنده سر می‌زند (۴).

۱-۶-۱-۲) توانایی ادراکی - حرکتی: توانایی ذاتی فرد برای اجرای کارهای حرکتی با توانایی ذهنی فرد برای درک شناسایی موقعیت زمانی و مکانی اعضاء و اندام‌های بدن و تعیین میزان عضلات درگیر در اجرای مهارت را توانایی ادراکی - حرکتی گویند (۱۹).

۱-۶-۱-۳) نویز سفید^۱: صدای سفید و یا همان پارازیت سفید به ترکیبی از صداهایی با فرکانس‌های مختلف گفته می‌شود که در آن واحد و همزمان با هم توسط گوش انسان شنیده می‌شوند (۳۵).

۱-۶-۱-۴) ورزشکار داخل سالنی: کسی است که بطور منظم در ورش‌هایی که در محیط داخلی انجام می‌شود، فعالیت می‌کند.

۱-۶-۱-۵) ورزشکار خارج سالنی: کسی است که بطور منظم در ورش‌هایی که در محیط روباز انجام می‌شود، فعالیت می‌کند. ۱-۶-۱-۶) محیط داخلی: به فضایی گفته می‌شود که توسط دیوار، پنجره و درب احاطه شده باشد.

۱-۶-۱-۷) محیط خارجی: به فضایی گفته می‌شود که توسط دیوارها احاطه نشده باشد.

^۱. White Noise

۱ - ۶ - ۱ - ۸) آزمون راهرفتن با چشم بسته: یک روش معمولی ویژه برای سنجش فاصله ادراک شده یا موقعیت ادراک شده، راهرفتن با چشم بسته است، که در آن شخص هدف را به مدت چند ثانیه نگاه می‌کند، سپس چشمانش را می‌پوشاند و بدون بینایی به سمت هدف به خاطر سپرده شده راه می‌رود (۵۴).

۱ - ۶ - ۲) تعاریف عملیاتی تحقیق

۱ - ۶ - ۲ - ۱) ادراک فاصله: در این تحقیق، منظور از ادراک فاصله، میزان فاصله طی شده به سمت هدف قبلاً مشاهده شده است.

۱ - ۶ - ۲ - ۲) محیط داخلی: در این تحقیق یک سالن به طول ۱۸ متر و عرض ۴ متر است.

۱ - ۶ - ۲ - ۳) محیط خارجی: در این تحقیق یک مسیر پیاده‌روی در پارک به طول ۱۸.۴ متر و عرض ۴.۴ متر بود.

۱ - ۶ - ۲ - ۴) ورزشکار داخل سالنی: کسی است که حداقل ۲ سال به ورزش‌های داخل سالنی فعالیت داشته باشد.

۱ - ۶ - ۲ - ۵) ورزشکار خارج سالنی: کسی است که حداقل ۲ سال به ورزش‌های خارج سالنی فعالیت داشته باشد.

۱ - ۶ - ۲ - ۶) غیرورزشکار: کسی است که سابقه ورزش ویژه‌ای را نداشته باشد.